

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 6To/13/2016                    |
| Identifikačné číslo spisu: | 9513100173                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 24.10.2018                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Štefan Michálik          |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2018:9513100173.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Viliama Dohňanského, v trestnej veci obžalovaných Igora O., M. W. a A. W., pre pokračovací zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h/ Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 24. októbra 2018 v Bratislave, o odvolaní obžalovaných M. W. a A. W., proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, z 24. júna 2016, sp. zn. BB-4T/51/2013, takto

### rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/, ods. 2 Tr. por. sa z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o vine v časti týkajúcej sa skutku č. 6 vo vzťahu k obžalovanému M. W. a vo výroku o vine v časti týkajúcej sa skutku č. 20 vo vzťahu k obžalovanému A. W.. Zároveň sa z r u š u j ú výroky o treste u týchto obžalovaných.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. sa v r a c i a vec Špecializovanému trestnému súdu, pracovisko Banská Bystrica, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

### Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica, rozsudkom z 24. júna 2016, sp. zn. BB-4T/51/2013, uznal obžalovaných M. W. a A. W. za vinných z prečinu nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa mali dopustiť na tom skutkovom základe, že

dňa 27. novembra 2007 v meste R. O. v objekte autoškoly A., npor. L. O. počas výkonu služby ako skúšobný komisár Okresného dopravného inšpektorátu v Zlatých Moravciach Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Nitre rozhodol v rozpore s ustanoveniami § 68 ods. 3 písm. d/, písm. e/ zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov a § 29 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 225/2004 Z. z. o udelení vodičského oprávnenia skupiny „B“, protokolové číslo XXXX-XX/XX-XX, O. N., aj keď vedel, že nevykonával skúšku z odbornej spôsobilosti, a teda nesplnil podmienky na vydanie vodičského oprávnenia, pričom M. W. pomáhal L. O.

pri páchaní trestnej činnosti tým, že zabezpečil záujemcu, O. N., o vybavenie vodičského preukazu bez absolvovania autoškoly a vodičskej skúšky, ktorému v presne nezistenom období v mesiacoch jún až júl 2007 v Nitre v pohostinstve na železničnej zastávke D. - zastávka sľúbil vybavenie vodičského preukazu za sumu 17 000 Sk (654,30 €) bez toho, aby musel absolvovať stanovenú odbornú prípravu v autoškole a skúšku odbornej spôsobilosti, tiež mu dal na potvrdenie tlačivo Záver o lekárskej prehliadke vodiča a poznačil si jeho osobné údaje, následne v presne nezistenom čase v mesiaci január 2008 v Nitre pri Hypermarkete Tesco oznámil O. N., že má ísť na políciu do Zlatých Moraviec, kde sa vydávajú vodičské preukazy, prevzal od neho potvrdené lekárske potvrdenie a peňažnú sumu vo výške 17 000 Sk (564,30 €), z ktorej 10 990 Sk (364,80 €) bola suma za získanie vodičského oprávnenia a 6 010 Sk (199,50 €) bol úplatok za to, aby svojim vplyvom pôsobil na L. O., príslušníka Policajného zboru služobne zaradeného na Okresnom dopravnom inšpektoráte v Zlatých Moravciach Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Nitre, ktorý ako skúšobný komisár dňa 27. novembra 2007 rozhodol o udelení vodičského oprávnenia skupiny „B“ O. N. bez splnenia podmienok na vydanie vodičského oprávnenia (skutok č. 6 odvolaním napadnutého rozsudku).

A. W. v presne nezistenom dni v mesiaci december 2007 žiadal a následne dňa 20. decembra 2007 v presne nezistenom čase na presne nezistenom mieste prevzal od S. S. fotokópiu jeho občianskeho preukazu, vodičského preukazu a presne nezistenú finančnú hotovosť vo výške minimálne 23 000 Sk (763,46 €), z ktorej 19 500 Sk (647,28 €) bola suma za získanie vodičského oprávnenia a suma 3 500 Sk (116,18 €), ako úplatok za to, že doposiaľ nestotožnená osoba svojim vplyvom bude pôsobiť na nezisteného príslušníka Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru, ktorý ako skúšobný komisár rozhodne o udelení vodičského oprávnenia skupiny „C“ S. S. bez toho, aby S. S. absolvoval ustanovenú prípravu v autoškole a skúšku odbornej spôsobilosti (skutok č. 20 odvolaním napadnutého rozsudku).

Obžalovanému M. W. bol za to podľa § 336 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j/ Tr. zák. uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov, výkon ktorého súd podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. obžalovanému určil skúšobnú dobu v trvaní 24 mesiacov.

Obžalovanému A. W. prvostupňový súd uložil trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov podľa § 336 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j/ Tr. zák., výkon ktorého podľa § 49 ods. 1 písm. a/ podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu v trvaní 24 mesiacov.

Rozsudok špecializovaného trestného súdu dňa 29. júna 2016 napadol odvolaním obžalovaný M. W. v časti výroku o vine za skutok právne kvalifikovaný ako prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Tr. zák. Svoje odvolanie obžalovaný bližšie odôvodnil podaním doručeným súdu dňa 19. septembra 2016. V tomto uviedol, že podľa jeho názoru v konaní nebolo preukázané, že by sa nejakou mierou podieľal na páchaní trestnej činnosti v súvislosti s vybavovaním vodičského oprávnenia pre O. N., že by od tohto prevzal 17 000 Sk a že by svojim vplyvom pôsobil na obžalovaného O.. Prvostupňový súd podľa obžalovaného nesprávne vyhodnotil vykonané dokazovanie, ktoré viedol výlučne v jeho neprospech. Namietol, že O. N. nemôže v konaní vystupovať v procesnom postavení svedka, nakoľko on sám je podozrivý zo spáchania protiprávnej činnosti, a teda jeho výpoveď nemôže slúžiť ako dôkaz. Tento svedok je podľa názoru obžalovaného zároveň nedôveryhodným. O. N. sa totiž v konaní sám priznal k podplácaniu za účelom vybavenia si vodičského oprávnenia. O tejto možnosti sa dozvedel od svojho brata, T. N., ktorého identitu v priebehu konania, až do hlavného pojednávania, t. j. približne 9 rokov, dlhodobo zatajoval. Podľa obžalovaného to bol práve T. N., kto svedkovi O. N. takto dopomohol k vodičskému preukazu. Obžalovaný poukázal na rozpory vo výpovedi svedka N. z hlavného pojednávania z 27. mája 2016 v porovnaní s tým, ako vypovedal v prípravnom konaní. Svedok N. pred súdom uviedol, že vodičský preukaz kupoval cez známeho, že dal peniaze buď kamarátovi, alebo známemu, aby ich odovzdal obžalovanému. O. N. rozporne vypovedal aj o počte stretnutí, ku ktorým malo dôjsť medzi obžalovaným a týmto svedkom. Zo skutku ustáleného prvostupňovým súdom vyplýva, že lekárske potvrdenie a tiež 17 000 Sk mal obžalovaný od svedka prevziať niekedy v januári

2008, čo je v rozpore s poznámkou uvedenou v matričnej knihe, podľa ktorej svedok vodičský kurz uhradil 6. novembra 2007. Za rovnakých okolností by k danému dátumu v spisovej agende autoškoly absentovalo aj lekárke potvrdenie svedka N.. Podľa obžalovaného svedok svojou výpoveďou zakrýva vlastnú protiprávnu činnosť. Obžalovaný ďalej uviedol, že s O. N. sa nikdy nestretol. Svedok má poznať jeho meno len z rozvrhu pojednávania vyveseného pred vstupom do pojednávacej miestnosti. Obžalovaný zároveň namietol prvostupňovému súdu arbitrárne určenie výšky úplatku 6 100 Sk zo sumy 17 000 Sk a že vo vzťahu k tejto otázke nevypočul majiteľa autoškoly, O. A..

V zmysle toho obžalovaný W. odvolaciu súdu navrhol, aby zrušil rozsudok prvostupňového súdu v časti výroku, ktorým bol uznaný za vinného pre nesprávnosť tohto výroku, ako aj nesprávnosť postupu konania, ktoré vydaniu rozsudku predchádzalo a aby ho oslobodil spod obžaloby, nakoľko predmetný skutok nespáchal.

Obdobne aj obžalovaný A. W. podal dňa 7. júla 2016 odvolanie voči výroku rozsudku špecializovaného trestného súdu, ktorým bol uznaný za vinného z prečinu nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Tr. zák. Toto odvolanie zdôvodnil podaním, ktoré bolo prvostupňovému súdu doručené dňa 9. augusta 2016. V ňom uviedol, že výpoveď svedka S. S. nie je použiteľná ako dôkaz, nakoľko tento svedok sám v predmetnej veci vystupuje ako páchatel'. Svedok S. si v konaní nevedel spomenúť na miesto a čas, kedy malo dôjsť k predaniu finančných prostriedkov. Jeho tvrdenia obžalovaný považuje za vymyslené a nepreskúmateľné. Orgány činné v trestnom konaní zneužili svoju právomoc v tom, keď nekonali z úradnej povinnosti a tohto svedka nestíhali. Prvostupňový súd podľa obžalovaného W. pochybil aj v tom, keď svojvoľne určil výšku úplatku zo sumy, ktorú mal dať svedok S. obžalovanému za získanie vodičského oprávnenia. Toto tvrdenie obžalovaný bližšie zdôvodnil tým, že svedok S. si v konaní nevedel spomenúť, akú presnú sumu mal obžalovanému dať a zároveň svedok A., majiteľ autoškoly, sa v prípravnom konaní vyjadril, že ceny za jednotlivé vodičské oprávnenia určoval individuálne, podľa potreby záujemcu. Podľa obžalovaného skutok, za ktorý bol odsúdený, nenapĺňa skutkovú podstatu trestného činu nepriamej korupcie podľa § 336 Tr. zák. a zároveň nie je ani iným trestným činom.

Obžalovaný W. na podklade svojich tvrdení najvyššiemu súdu navrhol, aby zrušil rozsudok špecializovaného trestného súdu vo výroku, ktorým bol uznaný za vinného.

Prokurátor Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa k odvolaniu obžalovaných nevyjadril, hoci odvolania obžalovaných, vrátane ich odôvodnení mu boli riadne doručené (odvolanie obžalovaného W. dňa 4. júla 2016 a jeho odôvodnenie dňa 20. septembra 2016; odvolanie obžalovaného W. dňa 11. júla 2016 a jeho odôvodnenie dňa 10. augusta 2016).

Najvyšší súd Slovenskej republiky pre úplnosť konštatuje, že rozsudok ohľadom obvineného L. O. je právoplatný - nebol napadnutý opravným prostriedkom, a preto ho v tejto časti neskúmal, rovnako ako jeho oslobodzujúcu časť, ktorá je tiež právoplatná aj vo vzťahu k obžalovanému M. W..

Najvyšší súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. po zistení, že niet dôvodu na zamietnutie odvolania podľa § 316 ods. 1 Tr. por. ani na zrušenie rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým obžalovaní M. W. a A. W. podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom mal na zreteli, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, možno prihliadnuť len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a dospel pritom k záveru, že odvolania menovaných obvinených sú dôvodné.

Úvodom odvolací súd poukazuje, že v tejto veci už raz rozhodol, keď uznesením z 15. decembra 2015, sp. zn. 6 To 7/2014, zrušil rozsudok Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, z 13. marca 2014, sp. zn. BB-4T/51/2013, a vrátil mu vec, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Najvyšší súd sa v uznesení z 15. decembra 2015 vyjadril, že prvostupňový súd pochybil, keď sa v rámci

dokazovania skutku vedeného pod č. 9 obžaloby (skutok č. 6 tohto rozsudku) obmedzil len na čítanie svedeckej výpovede O. N. z prípravného konania, nakoľko ide o jediný dôkaz, ktorý usvedčuje obžalovaného W. z protiprávnej činnosti. Odvolací súd poukázal na rozpory vo výpovediach menovaného svedka a zároveň konštatoval nezákonnosť rekognície vykonanej dňa 29. februára 2007. V zmysle toho prvostupňového súdu nariadil, aby vypočul svedka O. N. a aby obžalovanému bolo umožnené sa k tejto výpovedi vyjadriť. Ak by vo výpovediach svedka N. a obžalovaného W. i naďalej pretrvávali rozpory, potom odvolací súd nariadil vykonať konfrontáciu. Najvyšší súd okrem toho uložil prvostupňovému súdu povinnosť bližšie sa zaoberať tým, ako ustálil výšku úplatku na 17 000 Sk, pretože v matričnej knihe v kolónke cena kurzu nie je uvedený žiaden údaj, ale pri mene N. je uvedený dátum zaplatenia „6. november“, čo znamená, že z celkovej odovzdanej sumy určitá čiastka musela pripadnúť na zaplatenie kurzu, a teda by nebolo možné hovoriť o prevzatí úplatku vo výške 17 000 Sk.

Vo vzťahu k skutku vedenom v obžalobe pod č. 24 (skutok č. 20 tohto rozsudku) odvolací súd vo svojom uznesení konštatoval pochybenie prvostupňového súdu v tom, že svedok S. vo svojich výpovediach v prípravnom konaní, ale aj na hlavnom pojednávaní, uvádzal rozdielnu výšku odovzdanej sumy, pričom špecializovaný trestný súd sa v odôvodnení svojho rozsudku nevysporiadal dostatočne s tým, prečo ustálil odovzdanú sumu vo výške od 23 000 Sk do 25 000 Sk.

Špecializovaný trestný súd následne doplnil dokazovanie na hlavnom pojednávaní konanom 27. mája 2016 tým, že vypočul svedka O. N.. Ten v rámci monologickej časti svojej výpovede uviedol, že si kúpil vodičský preukaz cez známeho, od ktorého sa dozvedel, že sa dá kúpiť. Na bližšie súvislosti si nespomínal a odkázal na svoju výpoveď z prípravného konania. Na otázky prokurátora svedok ďalej uviedol, že obžalovaného pozná v súvislosti s kupovaním vodičského preukazu. Nevedel si však spomenúť, akú sumu za vodičský preukaz zaplatil a od koho si vodičský preukaz kúpil. S obžalovaným sa stretol asi len jedenkrát pred políciou v Nitre, kde spoločne kupovali kolok. Svedok ďalej uviedol, že peniaze dal kamarátovi alebo kolegovi, aby ich odovzdal obžalovanému W.. Vtedy malo byť svedkovi povedané, aby išiel na políciu, že sa tam má stretnúť s obžalovaným W.. V závere svedok uviedol, že nevie, prečo sa mal s obžalovaným stretnúť a nevie, kto mu toto stretnutie sprostredkoval.

Na návrh prokurátora, z dôvodu rozporov vo výpovedi svedka, bola na hlavnom pojednávaní čítaná jeho výpoveď z prípravného konania z 23. marca 2009 (č. l. 477-480).

Na ďalšie otázky prokurátora svedok uviedol, že ak vypovedal v prípravnom konaní, že došlo medzi ním a obžalovaným k celkovo trom stretnutiam, tak to bude zrejme trikrát, vtedy si to lepšie pamätal. Ak uvádzal osobu bývalého kolegu, tak tým myslel svojho brata, s ktorým v tom čase pracoval. To on ho skontaktoval s obžalovaným. Dôvod, pre ktorý si na tomto hlavnom pojednávaní spomenul na meno obžalovaného je ten, že si ho prečítal na tabuli pred pojednávacou miestnosťou, pričom dovtedy mal za to, že obžalovaný sa volá W., a preto ho aj tak oslovoval. Ide o tú istú osobu, ktorú oslovil v súvislosti s vodičským preukazom.

Po otázkach prokurátora nasledovali otázky obžalovaného W., na ktoré svedok odpovedal tak, že síce podľa papierov sa stretli trikrát, ale čo si pamätá teraz, tak jedenkrát, a to vtedy, keď boli kupovať kolok. Skontaktovať ich mal pravdepodobne brat svedka, ktorého identitu v prípravnom konaní tajil, pretože sa o neho bál, nechcel, aby mal problémy. Svedok v autoškole nikdy nebol a kurz za účelom získania vodičského oprávnenia bol podľa svedka uhradený asi samotným obžalovaným W., ale viac k tomu uviesť nič nevedel. Nevedel si spomenúť, kde došlo k predaniu finančných prostriedkov. Telefónne číslo na obžalovaného mal dostať od svojho brata, ale nebol si istý. Nespomenul si, v akom období spolu mali telefonovať, nevedel presne uviesť, koľkokrát spolu telefonovali, no raz určite. Na obsah tohto telefonátu si nespomenul. Nepamätal si, koľkokrát mal obžalovaný telefonovať svedkovi a nevedel ani aký bol dôvod tohto telefonátu. Na hlavnom pojednávaní svedok nevedel uviesť, či svedok mal motorové vozidlo a či to vozidlo bolo jeho, alebo požičané. Nepamätal si ani na farbu vozidla, značku a typ. Po vodičský preukaz ho niekto odviezol, ale svedok si nevedel spomenúť, či ho tam viezol konkrétne obžalovaný. Svedok nevedel uviesť, či podpisoval záznam o skúške z vedenia motorových vozidiel, záznam o ústnej skúške, z náuky o vozidlách a ich údržbe zo dňa 27. novembra 2007 a originál

žiadosti o udelenie vodičského preukazu na meno O. N. zo 16. augusta 2007, avšak ak je tam jeho podpis, tak to zrejme podpisoval. Svedok si už nepamätal, či mu niekto oznámil, že si môže prevziať vodičský preukaz. Keďže neabsolvoval vodičský kurz, tak si podľa vlastných slov nemôže pamätať, kedy ho absolvoval. Nevedel uviesť, kedy sa bol odfotografovať na vodičský preukaz a ani kedy predložil všetky doklady pre zahájenie kurzu v autoškole. Nevedel, kedy bol na lekárskej prehliadke potrebnej pre autoškolu. Nespomenul si na sumu peňazí, ktoré mal dať obžalovanému W., ale išlo pravdepodobne o sumu, ktorú uviedol vo výpovedi, ktorá bola čítaná. Nevedel uviesť, v akom období malo dôjsť k predaniu tejto sumy a či pri tom bol prítomný ešte niekto iný. Pokiaľ si správne pamätá, tak bol vyšetrovateľom vypočutý dvakrát.

Následne predseda senátu pristúpil ku konfrontácii medzi obžalovaným W. a svedkom N. podľa § 125 Tr. por. za účelom vyjasnenie rozporu či pozná svedok obžalovaného W. a či mu odovzdal sumu 17 000 Sk z titulu vybavenia vodičského oprávnenia.

Svedok N. na to uviedol, že: „Áno, toto je pán W. a pravdepodobne on mi vybavil vodičský preukaz. Teraz si nie som istý, či mi to vybavoval pán W. alebo niekto iný. Ako som už uviedol v mojej predošlej výpovedi, tak pravdepodobne pánovi W.. Ten pán W. je ten, ktorému som pravdepodobne odovzdal peniaze.“ Obžalovaný W. na to reagoval tým spôsobom, že tvrdenia svedka N. nie sú pravdivé. Svedkovi vytkol, že si na nič konkrétne nespomína a jeho meno je mu známe len preto, že si ho pred začiatkom hlavného pojednávania prečítal na tabuli pred vstupom do pojednávacej miestnosti.

Konanie pred prvostupňovým súdom pokračovalo hlavným pojednávaním dňa 24. júna 2016, na ktorom sa súd na návrh prokurátora oboznámil s cenníkom kurzov v autoškole A., v čase od 1. júna 2007 do 31. januára 2008 (č. l. 2250).

Vo vzťahu k tomuto dôkazu obžalovaný W. uviedol, že predmetný cenník nie je smerodajný, keďže vedúci autoškol si podľa náročnosti individuálne dohadovali cenu s jednotlivými záujemcami, a preto navrhol, aby bol pred súdom vypočutý vedúci autoškol, pán A..

Predseda senátu konštatoval, že svedok A. už bol vypočutý a vyjadril sa k tomu, aké boli ceny za kurzy u jednotlivých žiakov. Zároveň uviedol, že nakoľko sa tam nenachádza dôkaz, či svedok N. skutočne zaplatil a koľko, je dôležité, aby to prokurátor preukázal. Na to sa súd oboznámil so správou autoškol A., z 25. septembra 2008 (č. l. 2252-2253), v ktorej sa okrem iného uvádza, že O. N. za absolvovanie výcviku pre získanie vodičského oprávnenia zaplatil 9 990 Sk a za absolvovanie skúšky zaplatil správny poplatok za kolky v hodnote 1 000 Sk. Následne prvostupňový súd postupom podľa § 272 ods. 3 Tr. por. odmietol návrh obžalovaného W. na doplnenie dokazovania výsluchom svedka O. A..

Výrok o vine obžalovaného W. prvostupňový súd vo svojom rozsudku oprel o výpoveď svedka O. N., ktorý podľa názoru súdu síce na hlavnom pojednávaní vypovedal rozporne v porovnaní so svojou výpoveďou z prípravného konania, avšak potvrdil, že finančné prostriedky určené na vybavenie vodičského oprávnenia odovzdal obžalovanému W.. Podľa názoru prvostupňového súdu je logické, že vzhľadom na odstup času si svedok nemohol pamätať na všetky konkrétne skutočnosti, ale osobu obžalovaného poznal a ak pri konfrontácii použil slovo pravdepodobne, tak to bolo spôsobené tým, že od skutku ubehol dlhší čas. Podľa prvostupňového súdu si svedok pamätal osobu obvineného, keďže pred začiatkom svojho výsluchu na hlavnom pojednávaní uviedol, že z obžalovaných pozná pána W., aj keď ho predtým evidoval pod menom W. a správne znenie priezviska si prečítal na tabuli pred vstupom do pojednávacej miestnosti. Výšku úplatku 6 010 Sk v tomto prípade prvostupňový súd ustálil na základe správy autoškol z 25. septembra 2008.

K skutku vedenému pod č. 20 rozsudku, voči obžalovanému A. W., špecializovaný trestný súd uviedol, že jeho vina bola preukázaná vierohodnou výpoveďou svedka S., ktorý pred súdom uviedol, že odovzdal obžalovanému W. fotokópiu vodičského preukazu, občianskeho preukazu a tiež finančnú hotovosť vo výške od 23 000 Sk do 25 000 Sk za vybavenie vodičského oprávnenia skupiny „C“ bez absolvovania stanovenej prípravy a skúšky odbornej spôsobilosti. Keďže svedok si nespomínal na presnú sumu peňazí

a túto nebolo možné určiť ani za pomoci iných dôkazov, súd sa pri jej ustálení priklonil k dolnej hranici uvedeného rozpätia, t. j. na 23 000 Sk. Prvostupňový súd pre určenie samotného úplatku z tejto čiastky vychádzal z vyjadrenia autoškoly z 13. augusta 2008, a síce z cenníka kurzov, podľa ktorého bol poplatok za kurz pre výcvik žiadateľov o udelenie vodičského oprávnenia skupiny „C“ vo výške 19 500 Sk. Výšku úplatku následne prvostupňový súd určil ako rozdiel medzi poplatkom za získanie vodičského oprávnenia a stanovenou sumou 23 000 Sk, teda na 3 500 Sk. Tieto závery sa premietli aj do úpravy prislúchajúcej skutkovej vety rozsudku.

Sumarizujúc, podľa názoru odvolacieho súdu, vina obžalovaného W. založená výlučne na svedeckej výpovedi O. N. nebola v konaní preukázaná bez dôvodných pochybností, pričom prvostupňový súd vo veci nevykonal všetky do úvahy prichádzajúce relevantné dôkazy.

Svedok O. N. na hlavnom pojednávaní vypovedal rozporne v podstatných bodoch od svojej skoršej výpovede. Tu treba poukázať, že pri posudzovaní výpovede tohto svedka mal aj prokurátor, ako nositeľ dôkazného bremena, pochybnosť, keď prvostupňovému súdu navrhol čítanie svedkovej výpovede z prípravného konania za účelom odstránenia podstatných rozporov. Svedok na väčšinu otázok smerujúcich k spresneniu žalovaného skutku odpovedal, že si nepamätá, alebo svoje odpovede podmienil vyjadrením „pravdepodobne“. Nevyjasnené rozpory vo výpovedi svedka vyústili do vykonania konfrontácie s obžalovaným W., z ktorej nevyplýval jednoznačný usvedčujúci záver v prospech podanej obžaloby. Svedok v priebehu výsluchu pred súdom odkázal na svoje výpovede z prípravného konania. Odvolací súd však poukazuje, že už vo svojom skoršom rozhodnutí z 15. decembra 2015 konštatoval ich rozpornosť, čo bol aj jeden z dôvodov, pre ktorý nariadil osobný výsluch svedka na hlavnom pojednávaní. Rešpektujúc ustanovenie § 130 ods. 2 Tr. por., podľa názoru odvolacieho súdu, dôveryhodnosť svedka O. N. spochybňuje, že až do hlavného pojednávania zatajoval identitu svojho brata, T. N., ktorý ho mal zoznámiť s obžalovaným za účelom získania vodičského oprávnenia. Navyše svedok N. sa vo svojej výpovedi v podstate doznať k tomu, že poskytol finančné prostriedky na zaobstaranie vodičského oprávnenia bez splnenia zákonom požadovaných podmienok, hoci v jeho prípade trestné stíhanie ani nezačalo.

Skutočnosť, že svedok N. si pamätal priezvisko obžalovaného ako W. a že zo zoznamu pojednávaných vecí, pred vstupom do pojednávacej miestnosti zistil, že ide o osobu M. W., nemá podľa názoru odvolacieho súdu väčšie opodstatnenie. Svedok sa totiž mal možnosť dozvedieť meno a priezvisko obžalovaného prv, než vo veci vypovedal, keďže pri svojich výsluchoch dňa 27. februára 2008 a 23. marca 2009 bol zo strany orgánov činných v trestnom konaní informovaný, že bude vypovedať vo veci obvinených L. O. a M. W.. Z výsluchu tohto svedka z 23. marca 2009, t. j. po vydaní uznesenia o vznesení obvinenia pritom vyplýva, že obžalovaného menoval len raz, a to v úvode výsluchu, práve nesprávnym oslovením, keď aj vtedy len neurčite uviedol, že si vodičský preukaz kúpil od soby, ktorá sa volá asi W. (č. l. 478). Z obsahu spisu vyplýva, že okrem toho sa svedok N. mal možnosť dozvedieť meno obžalovaného aj z e-mailovej komunikácie s asistentkou senátu 4T, ktorá ho týmto spôsobom dňa 29. marca 2016 informovala o nutnosti podania svedeckej výpovede vo veci obžalovaného M. W. (č. l. 3179).

V zmysle uvedeného výpoved' menovaného svedka rozhodne nie je tak jasná a ničím nespochybniteľná, aby len na jej základe bolo možné uznať vinu obžalovaného W.. Najvyšší súd pripomína, že výrok o vine môže byť založený len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania. To platí tým viac, keď vierohodnosť jediného priameho svedka je spochybnená (R 14/1964).

Prvostupňový súd by sa mal v tejto veci pokúsiť vypočítať T. N., brata svedka O. N., ktorého účasť na skutku ostala v konaní nevyjasnená a ktorého výpoved' môže byť dôležitá pre ustálenie výroku o vine obžalovaného W.. Z výpovede svedka O. N. totiž vyplýva, že to bol práve T. N., kto predstavoval kontaktný bod medzi ním a obžalovaným.

Odvolací súd svojim skorším uznesením z 15. decembra 2015 zrušil aj výrok o vine obžalovaného W. z

dôvodu, že sa prvostupňový súd v odôvodnení rozsudku dostatočne nevysporiadal s tým, prečo ustálil odovzdanú sumu tak, ako je uvedené v skutku.

Prvostupňový súd správne postupoval, keď s ohľadom na výpoveď svedka S. pri pochybnostiach o výške odovz danej sumy, s ohľadom na zásadu in dubio pro reo, túto ustálil na samej spodnej hranici, t. j. na 23 000 Sk. Na strane druhej však prvostupňový súd nepostupoval správne, keď výšku úplatku v tomto prípade určil výhradne podľa vyjadrenia autoškoly z 13. augusta 2008 o všeobecných cenách za jednotlivé kurzy v sledovanom období (č. l. 2250). Tu odvolací súd poukazuje, že ani prvostupňovému súdu v prípade obžalovaného W., pre správne určenie úplatku, nestačilo toto vyjadrenie (č. l. 3220), a preto v jeho prípade súd vychádzal z vyjadrenia autoškoly zo dňa 25. septembra 2008 k individuálnym platbám za vodičské kurzy a absolvovanie skúšky (č. l. 2252-2253). Relevantnosť predmetného cenníka spochybňuje i obžalovaný namietaná skutočnosť, že vedúci autoškoly si cenu jednotlivých kurzov určovali individuálne. Pokiaľ však prvostupňový súd vychádzal zo všeobecného cenníka za kurzy pre výcvik žiadateľov o udelenie vodičského oprávnenia, potom odvolaciemu súdu nie je zrejmé, prečo prvostupňový súd určil výšku úplatku len ako rozdiel medzi odovzdanou sumou 23 000 Sk a cenou výcviku vo výške 19 500 Sk a k tejto nepripočítal aj správny poplatok za absolvovanie skúšky, ktorý bol v prípade vodičského oprávnenia pre skupinu „C“ v sledovanom období vo výške 2 000 Sk, čím by sa výška úplatku rovnala sume 1 500 Sk.

Prvostupňový súd sa musí naposledy uvedenou otázkou opätovne zaoberať, aby odstránil nejasnosti v súvislosti s určením výšky úplatku.

Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou obžalovaných o nezákonnosti svedeckých výpovedí O. N. a S. S. z dôvodu, že títo sa mali dopustiť protiprávnej činnosti v súvislosti so získaním vodičského oprávnenia, a teda ako páchatelia trestnej činnosti nemohli vypovedať v procesnom postavení svedkov.

Teória i prax trestného práva postavenie svedka rozlišuje v poňatí materiálnom a formálnom. Za svedka v materiálnom zmysle sa považuje fyzická osoba, ktorá vnímala skutočnosti, ktoré môžu byť podkladom pre rozhodnutie orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu, a ktorá o nich môže vypovedať bez ohľadu na to, či už bola orgánmi činnými v trestnom konaní, súdom alebo niektorou zo strán vyzvaná k výpovedi, či sa sama za týmto účelom prihlásila. Svedkom vo formálnom poňatí je potom fyzická osoba, ktorá má práva a povinnosti svedka podľa Trestného poriadku, t. j. bola orgánom činným v trestnom konaní alebo súdom predvolaná k výsluchu alebo sa sama či z podnetu niektorej zo strán k podaniu svedeckej výpovede dostavila.

Podľa § 127 ods. 1 Tr. por. každý je povinný dostaviť sa na predvolanie orgánov činných v trestnom konaní a súdu a vypovedať ako svedok o tom, čo mu je známe o trestnom čine a o páchatelovi alebo o okolnostiach dôležitých pre trestné konanie.

Z dikcie citovaného ustanovenia vyplýva, že procesné postavenie svedka je nezlučiteľné s postavením inej osoby v tom istom trestnom konaní, čo znamená, že svedok je osobou vždy odlišnou od obvineného, pričom obvinený, resp. páchatel trestného činu, nemôže byť vo svojej vlastnej trestnej veci aj svedkom, a to ani v pomere k ostatným spoluobvineným. To však neplatí v prípade bývalého spoluobvineného, ktorého možno vypočúť ako svedka v pomere k ostatným spoluobvineným za predpokladu, že trestné stíhanie sa voči nemu právoplatne zastavilo, vylúčilo zo spoločného konania, alebo sa skončilo právoplatným rozsudkom (R 45/1978, R 39/1970). V danom prípade ide o špecifickú situáciu tým, že táto osoba z materiálneho hľadiska a priori nemôže byť svedkom, keďže je podozrivou zo spáchania skutku, ohľadom ktorého vypovedá. Jej postavenie svedka je však dané formálne, a síce v dôsledku procesnej činnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdov. Inštitút výsluchu svedka vymedzený v § 127 až § 140 Tr. por. vychádza z formálneho poňatia, a teda svedka chápe ako fyzickú osobu v určitom procesnom postavení, bez ohľadu, či je táto osoba svedkom i v zmysle materiálnom.

V posudzovanom prípade vypovedali svedkovia O. N. a S. S. v trestnej veci obžalovaných L. O., M. W. a A. W., t. j. nevypovedali vo svojej vlastnej trestnej veci (ani ako spoluobvinení), ba čo viac, voči nim

ani len nebolo začaté trestné stíhanie, a preto ich svedecké výpovede nemožno označiť za nezákonné a procesne nepoužiteľné dôkazy.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody, odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.